

הראשונה קודמין לירשי שניה, שירשי הראשונה במקומה הם עומדים.⁽¹⁾

נשא את הראשונה, ומתה לפני שהוא מת, ויש לבניה הזכרים זכות לרשת ממנו את סכום הנדונייה שבכתובתה, מלבד חלקם בירושה, מדין "כתובת בנין דכרין" –

ושוב **נשא** אשה **שניה ומת הוא,** וחייב הוא לה כתובה⁽²⁾ –

הרי האשה **השניה** וכן **ירשיה** [אם מתה השניה אחר כך], הבאים לגבות את חוב הכתובה, קודמין לירשי הראשונה, שאינם באים אלא מדין "כתובת בנין דכרין".

והטעם הוא: כי ירשי הראשונה מדין ירושה הם באים לגבות את הנדונייה שבכתובת אמן, כי "ירתון" תנן, כלומר: ש"כתובת בנין דכרין" היא בגדר ירושה, ואילו השניה, או ירשיה, כיון שהיתה חיה במות הבעל הרי הם באים מכח חיוב הכתובה, והרי הם בעלי חוב ולא יורשים, ואין היורשים נוטלים לעצמם אלא לאחר שסילקו את חובות האב.

גמרא:

שנינו במשנה: מי שהיה נשוי שתי נשים ומת, הראשונה קודמת לשניה:

ומדייקת הגמרא את לשון המשנה "הראשונה קודמת לשניה":

לעיל [נב ב]. אבל, אם היו כתובות שתי הנשים כנגד כל סכום הירושה, ולא נשאר שם דינר לפחות לחלוקה שוה, לא יטלו לא אלו ולא אלו את כתובת אמן, אלא יחלקו את כל הנכסים שוה בשוה, והוא הנקרא: "מותר דינר", או "מותר".

ו. עוד יתבאר בסוגייתנו דין "כתובת בנין דכרין", כאשר אותו "מותר דינר" משועבד הוא לבעל חוב, או שמשועבד הוא לבני אחת מנשותיו לפרעון כתובתה, שהיתה חיה במותו ונתחייב לה כתובה, אם דינר זה יכול להיחשב כ"מותר דינר".

ז. "כתובת בנין דכרין" אינה נגבית אלא מן הקרקע, ובמשנה לקמן צא א נחלקו תנאים, האם מותר הדינר צריך שיהא גם הוא מקרקעות, או אף ממטלטלין.

מתניתין:

מי שהיה נשוי שתי נשים, ומת, ושתי נשוי תובעות את כתובתן –

האשה שנישאת לו **ראשונה** – קודמת לאשה שנישאת לו **שניה** לגבות את כתובתה. ואם אין בנכסים שהוריש הבעל כדי שתי הכתובות, תגבה הראשונה תחילה את כל כתובתה, והשניה תטול את כתובתה מן הנותר בירושה.

ואם מתו נשותיו אחר שמת הוא, קודם שהספיקו לגבות את כתובתן – הרי **ירשי**

2. משמעות לשון המשנה הוא, שנשא את השניה אחר מות הראשונה, ואולם לאו דוקא.

1. והוא הדין שירשי הראשונה קודמין לשניה עצמה אם לא מתה, רק אידי ששנינו "ירשי ראשונה", שנינו נמי "ירשי שניה", רש"ש.